

שְׁעָרֵי מוֹת, וְשְׁעָרֵי צִלְמוֹת מֵהַצַּד
הָאֲחֵר, דְּרָגוֹת יְדוּעוֹת שְׁשׁוּלְטוֹת
בְּעוֹלָם. שְׁעָרֵי מוֹת וְשְׁעָרֵי
צִלְמוֹת - זֶה נִקְבָּה וְזֶה זָכָר,
וְשְׁנֵיהֶם יַחַד.

וְעַל זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְאִיּוֹב בְּשִׁבִיל כָּל אוֹתָם דְּבָרִים
שֶׁהוּא אָמַר, (איוב ז) כִּלְה עֲנֵן וַיִּלְךָ
כִּן יוֹרֵד שְׂאוּל לֹא יַעֲלֶה, וְכָל
אוֹתָם שָׁאֵר דְּבָרִים. אָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, הִנְגִּלוּ לָךְ שְׁעָרֵי מוֹת,
לְדַעַת שְׁהָרֵי הַכֹּל בְּרִשְׁוֹתֵי, וְכֹלֵם
עֲתִידִים לְהִתְבַּעַר מִן הָעוֹלָם,
שְׁפָתוֹב (ישעיה כח) בִּלְעַ הַמּוֹת
לְנִצָּח וּגּוֹ'.

בֹּא רָאָה, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל
וַיִּשְׁמַע אֲלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת
רַחֲמָהּ. פְּעָמִים אֱלֹהִים אֱלֹהִים,
לְמָה? אֵלֹא אֶחָד מֵעוֹלָם הַזָּכָר,
וְאֶחָד מֵעוֹלָם הַנְּקֵבָה, מִשׁוּם
שֶׁהַדָּבָר תְּלוּי בְּמִזְל.

וּבְשִׁמְתָעוֹרְרַת רַחֵל בְּשֵׁם הַזֶּה,
שְׁפָתוֹב יִסֵּף ה' לִי בֵּן אַחֵר, יָדַע
יַעֲקֹב שֶׁהִיא רְאוּיָה לְהִשְׁלִים אֶת
כָּל הַשְּׂבָטִים וְלֹא תִתְקַים בְּעוֹלָם,
מִשׁוּם כִּף רִצָּה לְלַכֵּת וְלֹא יִכַּל,
וּכְשֶׁהֲגִיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל בְּנֵימִין, בָּרַח
וְהִלָּךְ לוֹ, כְּדֵי שֶׁהַבֵּית לֹא יִשְׁתַּלֵּם
בְּאָרֶץ אַחֲרַת, לְהִתְקַשֵּׁר בּוֹ
הָעוֹלָם הַקְּדוֹשׁ.

וְהִינּוּ שְׁפָתוֹב (בראשית לא) וַיֹּאמֶר ה'
אֵל יַעֲקֹב שׁוּב אֶל אֶרֶץ אַבְרָהָם
וְלִמְלוֹדֶתְךָ וְאֶהְיֶה עִמָּךְ. מֵה זֶה
וְאֶהְיֶה עִמָּךְ? אֵלֹא אָמַר לוֹ, עַד
כָּאֵן רַחֵל הִיָּתָה עִמָּךְ עַקֵּר הַבֵּית,
מִכָּאֵן וְהִלָּאָה אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּךְ
וְאִטְל אֶת הַבֵּית עִמָּךְ עִם שְׁנַיִם
עֶשֶׂר הַשְּׂבָטִים. וְהִינּוּ שְׁפָתוֹב
וְאֲנִי כִּבְאֵי מִפְּדֵן מִתָּה עָלַי רַחֵל.
עָלַי הִיָּה זֶה, וּבִגְלָלִי הִיָּה הַדָּבָר
שֶׁהִיא נִדְחָתָה, וּבָאָה דִּירַת אַחֲרַת
וְנִטְלָה אֶת הַבֵּית בְּשִׁבִילִי לְדוֹר
עָמִי.

אִיקְרוּ נְהָרִין וְנַחֲלִין, שֵׁית סְטָרִין
דְּעִלְמָא. אוֹף הָכִי אֵינּוֹן שְׁעָרֵי מוֹת, וְשְׁעָרֵי
צִלְמוֹת מִסְטָרָא אַחֲרָא, דְּרָגִין יְדִיעֵן דְּשִׁלְטִין
בְּעִלְמָא. שְׁעָרֵי מוֹת וְשְׁעָרֵי צִלְמוֹת, דָּא
נּוֹקְבָא וְדָא דְכוּרָא, וְתַרוּוּיָהוּ כַּחֲדָא.

וְעַל דָּא, אָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לִיה לְאִיּוֹב,
בְּגִין כָּל אֵינּוֹן מְלִין, דְּאִיהוּ אָמַר (איוב ז)
כִּלְה עֲנֵן וַיִּלְךָ כִּן יוֹרֵד שְׂאוּל לֹא יַעֲלֶה, וְכָל
אֵינּוֹן שָׁאֵר מְלִין. אָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא
הִנְגִּלוּ לָךְ שְׁעָרֵי מוֹת, לְמַנְדַּע דְּהָא כִּלְהוּ
בְרִשְׁוֹתֵי, וְכִלְהוּ זְמִינִין לְאַתְבַּעֲרָא מֵעִלְמָא,
דְּכַתִּיב, (ישעיה כח) בִּלְעַ הַמּוֹת לְנִצָּח וּגּוֹ'.

תָּא חֲזִי, (בראשית ל) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל
וַיִּשְׁמַע אֲלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָהּ.
תְּרִי זְמַנִּין, אֱלֹהִים אֱלֹהִים, אֲמַאי. אֵלֹא, חַד
מֵעִלְמָא דְּדְכוּרָא, וְחַד מֵעִלְמָא דְּנוֹקְבָא, בְּגִין
דְּבְמִזְלָא תְלִיָא מְלִתָּא.

וְכַד אַתְעַרַת רַחֵל בְּשֵׁמָא דָּא, דְּכַתִּיב, (בראשית
ל) יוֹסֵף ה' לִי בֵּן אַחֵר, יָדַע יַעֲקֹב דְּאִיהִי
אַתְחַזִּיָא לְאַשְׁלָמָא כִּלְהוּ שְׂבָטִין וְלֹא תִתְקַיִם
בְּעִלְמָא, בְּגִין כִּף בְּעָא לְמִיזֵל וְלֹא יִכִּיל. וְכַד
מְטָא זְמַנָּא דְּבְנֵימִין, עָרַק וְאִזֵּל לִיה, בְּגִין
דְּבְאַרְעָא אַחֲרָא לֹא יִשְׁתַּלֵּם בֵּיתָא, לְאַתְקַשְׂרָא
עִלְמָא קְדִישָׁא בֵּיה.

וְהִינּוּ דְכַתִּיב, (בראשית לא) וַיֹּאמֶר ה' אֵל יַעֲקֹב
שׁוּב אֶל אֶרֶץ אַבְרָהָם וְלִמְלוֹדֶתְךָ
וְאֶהְיֶה עִמָּךְ. מְאִי וְאֶהְיֶה עִמָּךְ. אֵלֹא אָמַר
לִיה, עַד הָכָא, רַחֵל הוֹת עִמָּךְ עַקֵּרָא דְּבֵיתָא.
מִכָּאֵן וְלְהִלָּאָה, אֲנָא אֶהָא עִמָּךְ וְאִטְוֵל בֵּיתָא
בְּהַדָּךְ בְּתַרִּיסָר שְׂבָטִין. וְהִינּוּ דְכַתִּיב, וְאֲנִי
כִּבְאֵי מִפְּדֵן מִתָּה עָלַי רַחֵל. עָלַי הוֹה, וּבְגִינֵי
הוֹה מְלָה דְּאַתְדַּחֲיָא אִיהִי וְאַתְיָא דִּינּוּרָא
אַחֲרָא, וְנִטְלָא בֵּיתָא בְּגִינֵי לְדִירָא עָמִי.

וַיֹּאמֶר נִקְבָּה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאַתְנָה.
 מה זה נִקְבָּה? אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 אוֹתוֹ רָשַׁע אָמַר, אֲנִי רוֹאֶה
 שְׂיַעֲקֹב לֹא מִסְתַּכֵּל אֶלֶּא
 בְּנִקְבוֹת, וּמְשׁוּם זֶה יַעֲבֹד אוֹתִי.
 אָמַר נִקְבָּה שְׂכָרְךָ, הִנֵּה נִקְבָּה,
 שְׂהִיא שְׂכָרְךָ, כְּבִרְאשׁוֹנָה.
 וְאַתְנָה, אָמַר בְּאִיזוֹ נִקְבָּה
 הַסְתַּכְּלֵת וְאַתְנָה, וַעֲבַד אוֹתִי
 בְּשִׁבְלָה.

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה, (שם)
 אָמַר יַעֲקֹב, חֲלִילָה, שְׁהָרִי אֲנִי כֹל
 מֵה שְׂעֵשִׂיתִי, לְשֵׁם כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ עֲשִׂיתִי, וְעַל כֵּן לֹא תִתֵּן
 לִי מְאוּמָה, שְׁהָרִי אֵין דַּעֲתִי בְּזֶה,
 אֶלֶּא אִם תַּעֲשֶׂה לִי [את] הַדְּבָר
 הַזֶּה וְגו'.

וַיֹּסֵר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת הַתְּיָשִׁים.
 רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים טו)
 ה' מִי יִגוֹר בְּאַהֲלֶךָ וְגו'. הָרִי
 בְּאֶרְנוֹ וּבְאֶרְוֵי הַחֲבָרִים, הוֹלֵךְ
 תְּמִים - זֶה אֲבָרְהָם, שְׂכַאֲשֶׁר
 נִמְוֹל נִקְרָא תְּמִים. וּפְעַל צֶדֶק -
 זֶה יִצְחָק. וְדַבֵּר אֶמֶת - זֶה יַעֲקֹב.
 וְדָאִי שְׂיַעֲקֹב נִדְבַק בְּאֶמֶת. אִם
 הוּא בְּאֶמֶת נִדְבַק, מֵה הַטַּעַם
 עֲשֶׂה עִם לְבָן בְּצוּרָה הַזֶּה?

אֶלֶּא יַעֲקֹב הַבְּחִין אֶת שַׁעַת
 הַמְּזֹל שְׁלוֹ שְׁהִיתָה, שְׁמַתָּר לְאָדָם
 לְבַחֵן אֶת שַׁעֲתוֹ טָרָם יָשׁוּב
 לְאַרְצוֹ, וְאִם מְזֹל עוֹמֵד בְּמָה
 שְׂעוֹשָׂה - יָפָה, וְאִם לֹא - אֵל
 יוֹשִׁיט רְגְלוֹ עַד שְׂיַעֲלָה [שְׂיַעֲמֹד בְּמָה
 שְׂעֵשִׂה] אֶלְיוֹ.

בֹּא רְאֵה, כְּתוּב וְעִנְתָהּ בִּי צְדָקְתִּי
 בַּיּוֹם מִחֵר וְגו'. שְׁהָרִי הוּא לֹא
 עֲשֶׂה כְּדִי שְׂיִטֵּל מִשְׁלוֹ לְחִנָּם,
 אֶלֶּא הַכֹּל בְּאֶמֶת וּשְׁלֵמוֹת הַרְצוֹן,
 וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא שְׁהוּא נָטַל רְשׁוֹת
 מִלְּבָן, וְעַל כֵּן כְּתוּב נַחֲשָׁתִי
 וַיְבַרְכֵנִי ה' בְּגִלְלָךְ. כְּמָה כְּשָׁפִים
 וּמִיָּנִים עֲשֶׂה לְבָן וּבַחֵן אֶת מְזֹלוֹ
 מְשׁוּם יַעֲקֹב, וְהִיָּה מוֹצֵא בְּגִלְלָה
 יַעֲקֹב מֵאֵה צֹאן כֹּל חֲדָשׁ, וּמֵאֵה

וַיֹּאמֶר נִקְבָּה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאַתְנָה, (בראשית ל)
 נִקְבָּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הֵהוּא רָשַׁע
 אָמַר, אֲנִי חָמִי, דִּיַּעֲקֹב לֹא אִסְתַּכֵּל אֶלֶּא
 בְּנִקְבוֹתִי, (דף קס"א ע"א) וּבְגִין כֵּן יַפְלִח לִי. אָמַר
 נִקְבָּה שְׂכָרְךָ, הֵא נִקְבָּה דְאִיהוּ שְׂכָרְךָ כִּד
 בְּקִדְמִיתָא. וְאַתְנָה, אִימָא מָאן נִקְבָּה אִסְתַּכְּלֵת
 בֵּה, וְאַתְנָה, וּפְלַח לִי בְּגִינָה.

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה, (שם)
 יַעֲקֹב חֲלִילָה, דְּהָא אֲנָא כֹּל מֵה
 דְּעִבִּידְנָא, לְשֵׁם יִקְרָא דְּמִלְּפָא קְדִישָׁא
 עִבִּידְנָא, (ס"א וְלֹא לְכַסּוּפָא דְּנִרְמָא) וְעַל דָּא לֹא תִתֵּן
 לִי מְאוּמָה, דְּהָא לֹא דַעֲתָאִי בְּהָאִי, אֶלֶּא אִם
 תַּעֲשֶׂה לִי [את] הַדְּבָר הַזֶּה וְגו'.

וַיֹּסֵר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת הַתְּיָשִׁים. (שם)
 רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים טו)
 מִי יִגוֹר בְּאַהֲלֶךָ וְגו', הָא אוֹקִימָנָא, וְאוֹקִימוּהָ
 חֲבָרִיָּא, (שם) הוֹלֵךְ תְּמִים, דָּא אֲבָרְהָם, דְּכִד
 אֲתַגְזֹר תְּמִים אֶקְרִי. וּפְעוּעַל צֶדֶק, דָּא יִצְחָק.
 וְדוֹבֵר אֶמֶת, דָּא יַעֲקֹב. וְדָאִי יַעֲקֹב בְּאֶמֶת
 אֲתַדְּבַק, אִי הוּא בְּאֶמֶת אֲתַדְּבַק, מָאִי טַעֲמָא
 עֲבַד עִם לְבָן כְּגוֹוֹנָא דָּא.

אֶלֶּא, יַעֲקֹב בְּחִין שַׁעֲתָא דְּמִזְלִיהּ הָוָה. דְּשָׂרִי
 לִיהּ לְאִינְשׁ, לְמַבְחָן שַׁעֲתִיהּ, עַד לֹא
 יָתוּב לְאַרְעִיהּ, וְאִי מִזְלִיהּ קָאִים בְּמָה דְּעִבִּיד
 שְׂפִיר, וְאִי לֹא לֹא יוֹשִׁיט רְגְלוֹ עַד דִּיִּסְלַק
 (ס"א דְּקָאִים בְּמָה דְּעִבִּיד) לְגַבִּיָּה.

הָא חֲזִי, כְּתוּב, (בראשית ל)
 בַּיּוֹם מִחֵר וְגו', דְּהָא אִיהוּ לֹא עֲבַד בְּגִין
 דִּיטוּל מְדִילִיהּ לְמַגְנָא, אֶלֶּא כִּלָּא בְּקוּשְׁטָא
 וּשְׁלִימוֹ דְּרַעוּתָא, וְלֹא עוֹד אֶלֶּא דְאִיהוּ נָטַל
 רְשׁוֹ מִלְּבָן, וְעַל דָּא כְּתוּב, (בראשית ל)
 נַחֲשָׁתִי וַיְבַרְכֵנִי יי בְּגִלְלָךְ. כְּמָה חֲרָשִׁין וְזִינִין עֲבַד
 לְבָן, וּבַחֵין מִזְלִיהּ בְּגִינָה דִּיַּעֲקֹב, וְהָוָה